

EHDOTUS MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖN ASETUKSEKSI HEDELMÄ- JA MARJAKASVIEN TAIMIAINEISTON TUOTTAMISESTA, MARKKINOINNISTA JA MAAHANTUONNISTA

Lausuttavana oleva asetusluonnoksen sisältö on hyvin samanlainen kuin voimassa olevan maa- ja metsätalousministeriön päätöksen hedelmä- ja marjakasvien taimiaineiston tuottamisesta ja markkinomisesta (42/96). Uudessa asetuksessa huomioidaan kuitenkin hedelmä- ja marjakasvien taimiaineistoja koskevan direktiivin 2008/90/EY¹ vaatimukset.

Direktiivin vaatimukset olisi toimeenpantava kansalliseen lainsäädäntöön 31.3.2010 mennessä. Asetus tulee kuitenkin voimaan vasta 30.9.2012. Asetuksessa on lisäksi pitkä siirtymäaika, eli aikaisemman MMM päätöksen (42/96) mukaisia taimiaineistoja saa myydä 31.12.2018 saakka Suomessa, kunhan niiden tuottamiseen tarvittavat emokasvit ovat olleet olemassa ennen 30.9.2012 ja taimiaineisto on virallisesti varmennettua tai täyttää CAC-aineistolle asetetut ehdot.

Asetuksessa on seuraavat muutokset aikaisempaan MMM päätökseen (42/96) verrattuna:

1. Asetuksen sovellysalat on laajentunut. Sitä sovelletaan nyt myös liitteessä 1 lueteltujen sukujen ja lajien hybrideihin sekä sellaisiin sukuihin tai -lajeihin, jotka on vartettu tai aiotaan varttaa liitteessä 1 lueteltujen sukuihin, lajeihin tai niiden välisiin hybrideihin. (1 §)
2. Asetukseen on lisätty taimiaineiston, maahantuonnin, maastaviennin, CAC-aineiston ja varmennetun aineiston määritelmät. Markkinoinnin määritelmää on muutettu vastaamaan paremmin direktiivin 2008/90/EY määritelmää kaupan pitämisestä. (2 §)
3. MMM päätöksen 42/96 liitteessä 2 olleet taimiaineiston toimittajaan kohdistuneet vaatimukset on siirretty pykälään 4 ja nämä vaatimukset on päivitetty direktiivin 2008/90/EY edellyttämällä tavalla. (4 §)
4. Lajikkeet on nimettävä mahdollisuuksien mukaan samoin kaikissa Euroopan yhteisön jäsenvaltioissa noudattamalla joko Euroopan unionissa tai niiden puuttuessa kansainvälisesti hyväksytyjä ohjeita. (Liite 3)
5. Maahantuontia koskevaan pykälään on lisätty, että maahantuotavan taimiaineiston on täytettävä vähintään 5 §:ssä esitetyt laatuvaatimukset. Lisäksi maahantuontipaikat on yhdenmuikaistettu kasvinterveyden suojelemisesta annetussa asetuksessa (17/08) lueteltujen maahantuontipaikkojen kanssa. (9 §)
6. Muuntogeeniset lajikkeet voidaan rekisteröidä virallisesti, jos ne on hyväksytty muuntogeenisen organismin ympäristöön levittämistä koskevan direktiivin 2001/18/EY² tai muuntogeenisen organismin käyttöä elintarvikkeena tai rehuna koskevan asetuksen 1829/2003/EY³ mukaisesti.
7. Taimiaineiston perinnölliset laatuvaatimukset ovat muuttuneet siten, että taimiaineiston toimittajat eivät enää voi ylläpitää omia lajikeluetteloita. Taimiaineiston toimittajat voivat käyttää lajikkeita, jotka ovat joko kasvinjalostajaoikeudella suojattuja tai virallisesti rekisteröityjä, mi-

¹ Neuvoston direktiivi 2008/90/EY, annettu 29 päivänä syyskuuta 2008, hedelmätuotantoon tarkoitettujen hedelmäkasvien ja niiden lisäysaineistojen pitämisestä kaupan (uudelleen laadittu toisinto). EYVL L 267, 8.10.2008, s. 8-22.

² Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2001/18/EY, annettu 12 päivänä maaliskuuta 2001, geneettisesti muunneltujen organismien tarkoituksellisesti levittämisestä ympäristöön ja neuvoston direktiivin 90/220/ETY kumoamisesta. EYVL L 106, 17.4.2001, s. 1 - 55.

³ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1829/2003, annettu 22 päivänä syyskuuta 2003, muuntogeenisistä elintarvikkeista ja rehuista. EYVL L 268, 18.10.2003, s. 1 - 37

kä on ollut mahdollista ennenkin. Edellä mainittujen lisäksi taimiaineiston toimittajat voivat käyttää lajikkeita, jotka ovat yleisesti tunnettuja. (5 §, liite 3)

Lajike voidaan rekisteröidä virallisesti, jos se on todettu tiettyjen virallisesti hyväksytyjen vaatimusten mukaisiksi ja siitä on olemassa virallinen kuvaus. Lajike voidaan myös rekisteröidä virallisesti, jos sitä on markkinoitu Suomessa ennen 30.9.2012 edellyttäen, että sille on olemassa virallisesti tunnustettu kuvaus.

Yleisesti tunnettu lajike on lajike, joka on rekisteröity tai jolle on haettu rekisteröintiä toisessa jäsenvaltiossa. Sellainen on myös lajike, jolle on tehty kasvinjalostajanoikeutta koskeva hakemus. Tämän lisäksi lajikkeet, joita on markkinoitu Suomessa tai toisessa EU:n jäsenmaassa ennen 30.9.2012, ovat yleisesti tunnettuja lajikkeita edellyttäen, että niille on olemassa virallisesti tunnustettu kuvaus. Kaupallisen viljelytuotannon kannalta merkityksettäomille lajikkeille riittää myös virallisesti tunnustettu kuvaus.

Komissio valmistelee parhaillaan säädöksiä, jotka koskevat edellä esitetyn lajikkeiden rekisteröinnin, virallisen kuvauksen ja virallisesti tunnustetun kuvauksen vaatimuksia. Asetusta muutetaan vastaamaan komission säädöksiä niiden valmistuessa.